

РЕВОЛЮЦІЙНІ ПОДІЇ В ІНДІЇ.

Як індійська буржуазія старатиметься звести на манівці визвольну боротьбу багатомільйонного народу.

Англійська цензура вживає найсерйозніших заходів для того, щоб до преси не потрапили докладні інформації про події в Індії. Цензурується не тільки повідомлення газетних кореспондентів, а й приватні листи. Цим пояснюється неповнота і запізненість відомостей, що їх оголошуються в світовій пресі про розгортання революційного руху в Індії. Та не вважаючи на це змога змалювати досить ясну картину подій.

Безперечно, що масовий революційний рух в Індії далеко перейшов межу, на якій англійський імперіалізм думав затримати його за допомогою націонал-реформізму. Постанови лагорського конгресу були скеровані на те, щоб відвести революційний рух в ринище буржуазного радикалізму і в такий спосіб послабити й придушити його. Радикальна фракція резолюції лагорської сесії, обравши на голову Всеіндійського конгресу молодого Неру, кампанія громадської непокори, що її організував Ганді — все це мало цю мету. Індійська буржуазія мала надію затримати в своїх руках керівництво робітничим рухом, розминувши класову боротьбу індійського пролетаріату на дрібні грішні політичного торгу з англійським імперіалізмом. Для цього на чолі руху й поставили "лівих" і дрібно-буржуазних діячів, на яких розраховували, як на далеко зручніших дезорганізаторів революційного руху, ніж старий Неру або інші центристи Всеіндійського конгресу.

Опереткова кампанія поручення соціальної монополії відбудувати за утримання англійської влади від серйозних репресій. Справді, від цих соціальних маніфестацій, від кількох сотень або тисяч мішків "протизаконно" добутої солі, основні англійського імперіалізму не захиталися б, а революційний рух відійшов би від правильно революційного настановлення. Але невдовзі і англійським імперіалістам і індійській буржуазії довелося переконатися, що індійський пролетаріат не іде ні за Ганді, ні за молодим Неру. Величезні страйки, надто страйк на Півостровній Індійській залізничній лінії, а навпаки ширялися, обертуючись на величезний масовий рух робітничої класи, що вивав яскраво позитивні гасла класової боротьби. Уряд МекДоналда, що складається з соціал-уто-

довців, які мають величезний досвід в обдурюванні робітничих мас, вдався до маневру, що мав за мету підтримати так зване "ліве" крило Всеіндійського конгресу в його боротьбі за керівництво революційним рухом. Молодого Неру англо-індійська влада заарештувала тоді, коли його вплив у профспілках майже цілком зник, коли страйковий рух розвивався вже всупереч усім зусиллям буржуазних радикалів, що проходили до керівних професійних органів. Цей арешт індійські реформісти і буржуазні радикали використали, щоб організувати рух протесту проти репресій застосованих до Неру. Стотисячні маніфестації, страйки протесту в Бомбей, в Калькутті та інших промислових центрах показали, що з цим маневром, певною мірою, пощастило. Окривши цими успіхами англійський імперіалізм повторили маневр, заарештувавши Ганді.

Але ці "успіхи" контр-революції не зможуть затримати розвитку подій. Перед англійським імперіалізмом повстає величезна загроза вимраз більшому селянському русі. Англо-індійська влада очевидно спочатку недооцінила можливих наслідків заклику до несплати податків, з якого почалася кампанія громадянської непокори в сільських місцевостях. Безперечно не передбачали подій, що потім розгорнулися, і індійські націонал-реформісти. Тяжке економічне становище основних мас індійського селянства загальновідоме. Англійське панування в Індії значною мірою ґрунтується на штучному збереженні феодальної ладуні феодальної експлуатації селянства. Індійське сільське господарство має надзвичайно низький технічний рівень, за винятком великих капіталістичних плантацій, де експлуатація праці досягає найжорстокіших форм. Ще недавно англо-індійський уряд офіційно заявив, що він не визнає за можливе заборонити примусову сільсько-господарську працю. Велике безземелля, кабальна орента, розквіт ливарського капіталу, роблять основні маси індійського селянства об'єктом безумної експлуатації, в якій беруть рівну участь і англійський капітал, і індійські феодалі, і сільські ливари.

На індійському сільському господарстві жорстоко позначилася світова економічна кри-

за. Бавовняник, чай, цукрові тростину пікуди збувати через світове перевиробництво, що супроводиться великим зменшенням цін. Неврожай минулого року спричинив голод у найгустіше заселених хліборобських районах об'єднаних провінцій. За таких обставин досить було однієї іскри, щоб селянський рух спалахнув, обернувшись і проти імперіалістів, і проти туземних експлуататорів. Це видно з петицій, що їх подали урядові МекДоналда індійські кизлі й поміщицькі об'єднаних провінцій. Хоча цензурована англійською владою інформація не дає відомостей про відмовлення платити оренду тощо, але вже з самого факту звертання індійських хліборобів до допомоги до англійського уряду видно, що селянський рух обернувся проти них.

Отож, центральна проблема — питання проведу селянським рухом. Із усіх даних, які маємо в пресі, із даних про закідоти в об'єднаних провінціях, із відомостей про повстання в північно-західному районі навколо Пешавара тощо, видно, що рух — це поки що окремі вибухи, які англійська влада намагається локалізувати. Одночасно стає очевидним, що буржуазні партії Всеіндійського конгресу намагаються стати на чолі цього руху, щоб не поступитися проводом пролетаріату. Те, що досі відомо про події в Пешаварі і навколишнього показує, що там члени Всеіндійського конгресу зробили саме таку спробу. Звісно, ми в даному разі маємо справу з контр-революційним заходом — стати на чолі селянського руху, щоб утримати його в межах, які відповідали б інтересам буржуазії. Цей захід буржуазії не першова.

Теоретично індійська буржуазія повинна прагнути до ревіндикації федалізму, але, що революційний протест розгортається за наявності численної і революційно настроєного пролетаріату, індійська буржуазія мусить найбільше боритися проти одностайного єднання поміж робітничим рухом і селянським рухом, якому пролетаріат дасть у цьому випадку оруту гвинтика будівництва — кришко, чапун, метали рбких колорів, діє і людей, що збудують тракторний завод-вельетень, який має виконати волю робітничий і селян Союзу.

Харківський тракторобуд сепаратних послідає велике місце. Тому, так жваво тут по-сувається робота вперед. Ще недавно гадали закінчити будову цього заводу до 1932 року, а тепер цього плану змінило. Роботу прискорено, щоб закінчити будівництво до липня 1931 року. А на осінню

професійними організаціями стоїть величезне й важливе завдання — боритися проти спроб буржуазії скерувати революційний рух із революційного в ліберально-реформістський річище, роз'єднати його з селянським рухом, забрати провід до своїх рук і потім у спілці з індійськими поміщиками і з англійськими імперіалістами зупинити розвиток революції.

Не дурно преса англійської партії йраці так голосно заговорили про надання Індії прав домініону. Не дурно органи поміркованих консерваторів "Обсервер" заявив, що для Англії щастя, що в такий тяжкий для англійського імперіалізму момент біля влади стоїть, "робітничий" уряд. Недурно вся консервативна партія

ТРАКТОРНЕ БУДІВНИЦТВО В СРСР.

Безумне зростання сільського господарства і перебудова його на соціалістичний лад, нові мільйони колективізованих господарств, об'єднані у велике соціалістичне виробництво, десятки й сотні нових радгоспів — вимагають залізного коня — трактора.

Трактор має виконати величезне, вирішальне завдання — перетворити сільське господарство у безмежне поле колективів. За п'ятирічним планом на ланах Радянського Союзу мають працювати 250 тисяч тракторів.

Щоб виконати це завдання, потрібні фабрики й заводи, які виробляють трактори. Здійснюючи завдання п'ятирічки, будуються Сталинградський, Челябінський і Харківський тракторні заводи.

50 тисяч тракторів на рік, потужністю в 15-30 кіньських сил кожний! Перші партію тракторів дали осінню-засівній кампанії 1931 року! — Такі наказ п'ятирічки Харківському тракторобуду.

Ще недавно станція Лосево звільняла собою тітку приміської станції. Сьогодні тут кличове життя. Сотні вагонів з усіх кутків Радянського Союзу везуть гвинтики будівництва — кришко, чапун, метали рбких колорів, діє і людей, що збудують тракторний завод-вельетень, який має виконати волю робітничий і селян Союзу.

Харківський тракторобуд сепаратних послідає велике місце. Тому, так жваво тут по-сувається робота вперед. Ще недавно гадали закінчити будову цього заводу до 1932 року, а тепер цього плану змінило. Роботу прискорено, щоб закінчити будівництво до липня 1931 року. А на осінню

пласкала Гендерсонові, як оборонцеві інтересів англійського імперіалізму, коли він виступив із заявою про англо-єгипетські переговори. Безперечно, англійські імперіалісти гадають, що МекДоналд уряд зуміє провести роботу кола об'єднання інтересів індійської контр-революції і англійського імперіалізму.

Індійські події мають світове значіння. Індійські робітники і індійська сільська бідолаха борються нині на передових позиціях світового революційного руху. Завдання, що стоїть перед нашою і індійськими товаришами, потребує від них великого напруження революційної енергії, великої чіткості у поставі чергових завдань моменту.

(Комюніст)

КРОВАВЕ ПЕРШЕ ТРАВНЯ В ГРУБЕШОВІ.

Єднання селян з робітниками. — Поліція вбила одного селянина, а багатьох поранила. — Понад сто селян арештувала.

Ще на два тижні перед 1-шою травневим святом поліція перерева численні арештування на селі Грубешівщині. Арештовано секретаря пов. комітету Селян Роб. Єдності т. Володимира Возника, заступника голови Якова Федорчука, Дачока й багато інших. Наярештованні мали масовий характер, захоплюючи свідомих селян.

В дні 1-шого травня, не зв'язавши на слотину погоду на тракті під Грубешевом біля села Черничина зібралось кілька сот селян із докопаними кітці з транспарентами й прапорами, щоби піти походом до Грубешова і відставити разом із грубешівськими робітниками пролетарське свято.

На два кілометри перед Грубешевом загорднів походою дорогою відділ поліції. На стала сутичка. По стороні демонстрантів згинув селянин т. Володимир Редько (убитий кулею), тяжко ранено т. Антон

Гамуру (рана багнетом в плече), побито т. Степана Метюка (побито тяжко кольбами), поранено та потурбовано ще кількох селян. По стороні поліції є кількох потурбованих. Після цих подій настали нові арештування на селі Грубешівщині, які тримають і досі. Арештовано понад сто осіб. На місце подій прибув прокуратор округ, суду в Замосцю. Найбільші арештування передені в селах Черничині і Метляні.

Убитого Володимира Редьку поліція поховала вночі з 2-го на 3-го травня. Радичі убитого домагались видачі тіла, але їм відмовлено.

Тов. Степан Метюк, побитий кольбами на демонстрації, сидить у тюрмі. Він пліве кровю. Родини до побитих і ранених не допускають. Не допускають також харчів. (Через цензурні умовини львівська преса не подає далішніх подробиць цієї кровавої події.)

МІНІСТЕР ЮЗЕФСЬКИЙ ПОДОРОЖУЄ.

Юзефський відбуває наради з петлюрівцями та уніями. — Безробітні демонструють перед Юзефським у Львові. — Побачення Юзефського з Шептицьким.

Дня 8 травня ц. р. міністер Герік Юзефський, який відбуває тепер ілюстраційну подорож по "полуднево-східних воєводствах", приймав у львівському воєводстві на авеню ріжних каноніків, капеланів з "Народнього Дому" і петлюрівську братію.

Між ріжними "делегациями" знайшлась одна делегация, якої міністер не ждав. Перед воєводством зібралась многолюдна маса безробітних, яка вислала до міністра делегацию з домаганнями праці. Делегация зивилась в міністра й передала гоłos безробітних. Міністер говорив багато про крав, але прямої відповіді не дав. На увагу делегации, що поміж кризи є засоби на армію, міністер відповів, що армія потрібна на оборону країни. Делегация на закінченні запитала, яку відповідь має дати тисячам безробітних. Міністер і тим разом не дав прямої відповіді.

При розмові делегация безробітних із міністром Юзефським був присутній якийсь вищий урядовець, якого назвали "радоном". Коли делегация запитала, яку відповідь мають дати тисячам безробітних, урядовець вигинув через вікно, де хвилювала товпа безробітних, очікуючи на відповідь

міністра; і зауважив велимудро, що не бачить тисяч тільки десятки. Відповиди, яку дали делегата панови раднови, преса не подає з цензурних оглядів.

Знамена авдєнція.

"Век Нови" з 10 травня ц. р. вичислюючи кого привів міністер Юзефський на авеню у Львові, подає на одному з перших місць прізвище д-ра Романа Дашкевича, організатора унівєрсько-радикальних "Лугів" по наших селах.

Ця авдєнція надзвичайно знаменна. "Український Голос" у Перемішлє писав, з амором видати позамергерове видання з цього приводу.

Юзефський - Шептицький

Міністер Юзефський, зложив з нагоди перебування в Львові візит ріжним "достойникам" в рясі і шовлю. М. ін. відвідав колишнього польського графа, а тепер митрополита греко-католицької церкви Андрєя Шептицького Шептицького.

Капіталізм робить з часопища капіталістичні підприємства, знярадя наживи для багатих і знярадя одурюванню працюючих.

Капіталізм робить з часопища капіталістичні підприємства, знярадя наживи для багатих і знярадя одурюванню працюючих.

ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ!

ЧИТАЙТЕ І РОЗПОВСЯДНОПТЕ ТАКІ ЧАСОПИСИ Й ЖУРНАЛИ:

"УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ" — одиникий український робітничий часопис в Канаді, виходить три рази на тиждень. Передплата: \$4.00 на рік, \$2.00 на півроку.

"ФАРМЕРСЬКЕ ЖИТТЯ" — одиникий дійсно фармерський український часопис в Канаді, що боронить інтереси працюючого фармерства. Передплата: \$2.00 на рік, \$1.00 на півроку.

"РОБІТНИЦЯ" — одиникий журнал в українській мові для працюючого жіноцтва, виходить два рази на місяць. Передплата: \$1.50 на рік, 80 центів на півроку.

"БОРОВА МОЛОДЬ" — одиникий журнал в українській мові для української роб-фарми, молоді, виходить раз на місяць. Передплата лише 50 центів на рік.

Передплату на повні часописи й журнали посилайте або на имя кожного часописа зокрема, або на имя й адресу: WORKERS AND FARMERS PUBLISHING ASS'N, Ltd. Cor. Pritchard & McGregor Sts. Winnipeg, Man.

ЕРІХ МАРІА РЕМАРК

На західному фронті без змін

Переклав з німецької мови Ж. Бургарт.

(3)

(Продовження)

Качинський уже був сердитий. — "Чи тобі треба колінебудь скінчити, чи ні? Ти одержав харчі не на вісімдесят чоловіка, а на другу сотню. Годі! Целі і видаси. Друга сотня — це ми".

Ми наступили на хлопця. Ніхто його не любив, він же не раз був винен у тому, що ми одержували в шандях їжу холодною та запізно, бо він не наважувався підійти ближче зі своїм казаном, як тільки вогонь від гранат трошки дужав, так що наші посланці мусіли ходити по їжу куди далі, ніж посланці інших сотень. Бульке з першої сотні був краший хлопцев. Він був, правда, жирний, як хом'як узимку, але він тгав сам, коли треба було, казани аж на передню лінію.

Ми були якраз у відповідному настрої і напевно дійшли би до білки, коли б не з'явився наш сотенний. Він ситав, яка причина сварки, і покищо сказав лише: "Так, ми вчора мали великі втрати".

Потім він заглянув до казана. "Хвасюлі, здається, смачна".

Помідора хитнула головою: — "Варилася з м'ясом та жиром".

Ляйтенант глинув на нас. Він знав, що у нас було на дуці. Він знав ще багато дечого, бо між нами виріс, прибув у сотню, як підполковник. Він підняв це раз покришку з казана й понохав. Відходячи, він сказав: "Принесіть і мені тарілку цього. А порції всі розподіліть. Воини нам пригортається".

Помідора мала бараняче обличчя. Тяжен тащовав навколо неї.

"Це тобі нічого не зашкодить! Він так ставиться, наче б задував провинійський відділом. А тепер розпочинай, старий салокрад, та не поминись у рахунок".

"Щоб ти повісився!" — зафуркала помідора. Вона луснула; це було вище за її розуміння, вона більше нічого не розуміла. І наче б на те, щоб показати, що їй однаково, вона ще доборохтіть розподіляла по півфунта штучного меду на душу.

Сьогодні справді гарний день. Навіть пошта прийшла; майже кожний має декілька листів та часописів. Тепер ми відємо на луку поза бараками. Кроп несе під пахвою круглу покришку барильця з-під маргарину. На правому краю луки збудовано великий масовий відхідник, стійку, криту будівлю. Але це для рекрутів, які ще не навчилися все використовувати. Ми шукаємо чогось кращого. Всюди стоять розкидані, ще маленькі окремі ящики для цієї мети. Вони чотирикутні, чисті, зроблені ціл-

ком з дерева, щільно збиті, з бездоганим зручним сидінням. З боку прироблені ручки, так що їх можна перенести. Ми троє зручно сідаємо собі кружка. Раніш, як через дві години, не встанемо.

Я ще пам'ятаю, як ми спочатку, ще рекрутами в касарні, соромилися, коли доводилося користуватися спільним відхідником. Дверей там нема, двацять чоловіка сидять один поруч одного, як на залізничі. Їх можна всіх зразу бачити; салдат повинен завжди бути під доглядом. Тимчасом ми вивчилися більше, ніж перемагати свою соромливість. З часом ми засвоїли багато дечого іншого.

Тут на полі ця справа просто насолода. Я вже не знаю, чому ми раніше так боязко проходили повз ці речі, вони ж такі натуральні, як те, що треба їсти та пити. І про це можна було б і не говорити, коли б воно не відогравало такої важливої ролі у нас, і не було б якраз у нас нове — для інших це була вже відома річ. Салдат свій шдунок та травлення відчуває більше, ніж кожний інший чоловік. Три черги свого запасу снів він загубив, і як вирази найвищих радощів, так і вирази найлишого обурення знаходять тут своє соковите підкреслення. Неможливо висловитись в інший спосіб так стисло та ясно. Наші сім'ї та наші вчителі будуть добре дивуватись, коли ми повернемось додому, але це тут уже стало універсальною мовою.

Для нас усіх ці речі знову набули невинного характеру, завдяки тому, що відбувалися на людях. Ще більше, вони для нас такі звичайні, що зручно відбути їх має для нас таке саме зна-

чення, як, наприклад, гарний, затишний преферанс. Недаром для балаканин усього роду виникла назва "відхідникові балачки"; це мисли вських плоток, вони замінюють клуб.

В цей час ми почували себе краще, ніж у якомусь розкішному приміщенні з блискучих кахель. Там може лише бути гігієнічне; а тут прекрасно.

Це чудові, безжурні години. Над нами блакитне небо. На обрії висять ясно освітлені нерухомі жовті бальони та білі хмарки гарматин. Інколи, гаяючись за літаком, вони, як колоски, здіймаються вгору.

Як дуже далекий грім, чути приглушений гуркіт фронту. Димєлі, що пролітають, уже заглушають його.

А навколо нас запашина лука. Нижні стеблинки трави колишуться, білі метелики, наближаючись, кодиваються в м'якому теплом вітрі пізнього літа, ми читаємо листи та часописи й куримо; ми здійснюємо шапки і кладемо їх поруч, вітер грає нашим волоссям, він грає нашими словами та думками.

Три ящики стоїть серед промисного, червоного маку. Ми кладемо покришку маргаринового барильця собі на коліна. Маємо гарну підставу для гри в скат. Кроп має карти при собі. Можна було би вічно так сидіти.

(Далі буде)

Не забувайте про пресовий фонд одної української робітничої газети в Канаді — "Українських Робітничих Вістей"!